

BEELD: SCHAEFFLER FOTOGRAAF: JUNG VON MATT

BEELD: CONTINENTAL

fabrikanten en toeleveranciers zelf domineert pessimisme, bleek in mei uit de vertrouwensindex van denktank Ifo in München.

Niettemin vindt econoom Oliver Falck van het Ifo-instituut dat pessimisme niet helemaal gerechtvaardigd. Hij zegt dat de Duitse verbrandingsmotor een sterke positie heeft omdat elk afzonderlijk onderdeel sterk is geoptimaliseerd en daarnaast ook de toeleveringsketen is geperfectioneerd. De weg naar elektromobiliteit zet dat verdienmodel sterk onder druk. Falck geeft echter aan: "Veel leveranciers hebben zich allang gediversifieerd. Neem Tesla. Duitse bedrijven behoren tot hun belangrijkste leveranciers. Zeer gespecialiseerde bedrijven kunnen wel in de problemen komen, omdat hun bedrijfsmodel helemaal instort."

ANALISTEN VAN DEUTSCHE BANK NOEMEN DE PROBLEMEN VAN DUITSLAND ALS VESTIGINGS-PLAATS 'ACUUT'

GAMECHANGER

De autoconsultants van Berylls in München zijn duidelijk negatiever. Zij hebben flinke zorgen over de automobielsector in eigen land. Ze rekenen erop dat autoreuzen als Audi en Ford hun productie willen verplaatsen uit het dure Duitsland naar andere landen. Dat zou de Duitse industrie ongeveer 100.000 banen kosten in de komende vijf jaar, met een daling van het bbp met 0,6 procent tot gevolg.

In het eerder aangehaalde onderzoek concludeerde Aurélien Duthoit van Allianz ook al dat de uitdagingen voor de Europese makers immens zijn. Hij spreekt van een *gamechanger* voor de Europese auto-industrie. Met de geleidelijke stopzetting van verbrandingsmotoren in 2035 in het

voortzicht, staat de autosector aan de vooravond van een complete omwenteling. Er is sprake van een transformatie van het leveranciersbestand, veranderende klantbehoeften, concurrentie van nieuwkomers en de realiteit van een minder auto-gerichte samenleving.

Maar het grootste gevaar komt uit China, aldus de analist van Allianz. China heeft volgens Duthoit al vijftien jaar geleden het potentieel van elektrische voertuigen onderkend en sindsdien enorme bedragen geïnvesteerd in de opbouw van een concurrerend ecosysteem voor elektrische voertuigen. Hij voorziet harde klappen voor de autoafhankelijke economieën van Duitsland, Slowakije en Tsjechië.

NUANCE

Toch wil Ifo-econoom Oliver Falck ook dit beeld nuanceren. "Uit het Ifo-onderzoek blijkt dat Duitsland met de digitale vaardigheden van werknemers in de auto-industrie niet slechter scoort dan andere landen. Het aantal IT-medewerkers in de autosector is de afgelopen tien jaar met 50 procent gestegen."

Ook Helena Wisbert van de Ostfalia-universiteit toont zich niet pessimistisch over alle toeleveranciers. "De internationaal gepositioneerde partijen profiteren van de toename van het aantal autofabrikanten als gevolg van de elektromobiliteit", zegt zij. "Hun klantenbestand breidt zich uit en de activiteiten ontwikkelen zich positief. Maar de kleinere en middelgrote bedrijven in de toeleveringssector die zich hebben gespecialiseerd op het gebied van verbrandingstechnologie komen nu onder druk te staan en moeten hun productportefeuille volledig veranderen. Dat is zeer kapitaalintensief. Niet elk bedrijf kan dit aan."